

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5/60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., ce se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vodovodne zadeve v deželnem zboru kranjskem.

V II. seji letošnjega zasedanja so poslanci C. Pirc in tovariši stavili nastopni nujni predlog:

Deželni odbor se pozivlje, da se tekom tega zasedanja predloži zakonski načrt vodovoda za Kranj in okolico.

V isti seji sta poslanca Povše in dr. Šustersič nujno predlagala:

Deželni zbor naj sklene: Deželni odbor se pooblašča, da sme za vodovode, za katere so načrti že izdelani in od ministrstva odobreni, kakor tudi za vse uravnave voda, za katere so isotako vse predpriprave dognane. — brez prejšnjega posebnega dovoljenja deželnega zbora deželni prispevek k tem napravam obljubiti in po izročitvi naprave tudi izplačati. — V ta namen sme deželni zbor uporabljati zaklad, ki je bil ustanovljen z zakonom dne 4. septembra 1900. dež. zak. št. 20 in sme osobito v § 3 tega zakona sklenjeno posojilo (4 milijone kron) v to svrhu po potrebi realizovati.

Minulo sredo se je o teh predlogih v deželnem zboru razpravljalo in je poslanec C. Pirc svoj in svojih tovarišev predlog utemeljeval nekako takole:

Visoka zbornica! Mislim, da mi ni treba na dolgo in široko utemeljevati nujnosti predloženega predloga. O vodovodu za Kranj in okolico se je že toliko razpravljalo in pisalo,

da je zadeva, ki se vleče sedaj že skoro celo desetletje, gotovo manj ali več znana tudi gospodom tovarišem. Kranjski deželni zbor se je že opetovano bavil s tem vprašanjem in je v sv. ji seji z dne 3. majnika l. 1900. na predlog takratnega poročevalca g. župana Hribarja priznal to napravo za prekoristno in soglasno sklenil prispevati k proračunjenim stroškom 25 %. Vsled odredbe poljedelskega ministrstva se je načrt moral nekoliko spremeniti, vsled česar se je tudi proračun zvišal za nekaj tisočakov. Ker so se pa ob priliki vodopravnega postopanja nekatere vasi izrekle zoper vodovod, se je proračun zopet izdatno skrčil, tako da je sedaj manjši kakor prvotni. Dovolila se je že 40 % državna podpora s pogojem, da dežela zviša svoj prispevek se za 5 %. Uverjen sem, da bo visoka zbornica, ako zadeva s loch pride na razpravo z ozirom na eminentno gospodarsko važnost in dejansko potrebo nameravanega vodovoda žrtvovala i nadaljnih 5 %.

Visoka zbornica! Kdor le količkaj pozna razmere v Kranju in njega okolici, mora priznati, da je vodovod za mesto in nekatere vasi res nujno potreben. Ob vznožju Kranja tečeti sicer reki Sava in Kokra, kojih voda je pa kot pitna voda neuporabna. Mesto ima tri stare javne vodnjake, iz katerih se zajema le slabo filtrirana Sava al Kokra. Za časa povodnji in ni liva se skali tudi voda v vodnjakih in šestokrat se steka vanje vsled prodorne konglomeratne plasti različna nesnaga. Dokazano je, da se je vsled okužene

vode v enem teh vodnjakov lani pojavil v Kranju tifus epidemično. Vodnjak se je seveda moral za dalj časa zapreti, vsled česar je postalo pomanjkanje pitne vode se občutneje. Kranjska gimnazija, katero pohaja krog 480 dijakov, ima na razpolago le slabo kapnico, koje voda pa sploh ni užitna. Že oziri na našo mladino kličejo glasno po vodovodu. Naše, sicer se lepo razvijajoče mesto, vendar ne more prav uspevati radi nedostajanja zdrave pitne vode. V Kranju je veliko pomanjkanje stanovanj, a v mestu samem ni več dobiti stavbenih prostorov, zunaj mesta si pa nihče ne upa zidati, ker ni mogoče hiš p eskrbeti z vodo. Za Kranj je vodovod življenski pogoj!

Še slabše razmere kakor v Kranju pa vladejo v tem pogledu v bližnjih vaseh, ležečih proti severovzhodu. Tam dobite le malo kapnic in le poredko so zasejani vodnjaki, ker treba le pregloboko kopati in še to večkrat zaman. Vasi ob Kokri si preskrbljujejo slabo vodo z veliko težavo in večkrat z nevarnostjo iz globoko ležeče struge. Uprav obupne razmere so pa v vaseh od reke oddaljenih, v Lužah, Srednji vasi, Šenčurju, v Voklem in Vogljah. Skozi prve tri imenovane vasi teče neznan potoček, ki ob suši večkrat usahne. Ljudje morajo šestokrat, in to za časa največjega dela, po več ur daleč po vodo. V tem potočku se pere, tudi perilo bolnikov, vanj se stekajo gnojnice in se v njem napaja živina, tako da v lepo in veliko vas Šenčur priteče res prava godlja. Ni čuda, če v teh

PODLISTEK.

Križem po Gorenjskem.

Sluke in utisi.

V.

Hrušica, v l. 1904 poleti.

Hrušico pri Jesenicah so včasih komaj sosednji vaščani poznali. Kakih dvajset, večinoma lesenih koč v ozki savski dolini pač niso bile taka posebnost, da bi se kdo posebno zanimal zanje. Vlak je pač tekel pod vasjo, pa še v sanjah ni nikomur prišlo na misel, da bi vložil kako prošnjo za potajališče v vasi; tudi z jeseniško pošto so prav lahko izhajali Hrušičanje, saj so komaj posteli v svet kakih ducat pisem na leto, pa še ta pisma je bilo težko spisati, ker je prav malo domačinov v vasi, ki bi bili večji branju in pisanju.

Gospod urednik, morda ste že brali razne bajke iz «Tisoč in ene noči», kako so se naenkrat pokazali skriti zakladi, vstala čez noč velika mesta i. t. d. Tako nekako si lahko predstavljate Hrušico! Nastala je v nekaj mesecih cela vrsta velikih in malih, prtiličnih in dvonadstropnih barak, nastalo je vse polno zidanih nadstropnih hiš za paznike in predorske delavce, sezidalo se je več gostiln, med njimi predor-ka restavracija z ogromno dvorano za delavce in posebnimi prostori za uradnike in inženirje, poštno in brzojavno poslojpe je ostalo iz tal, posebno pa še veliki dve poslopji za predorsko podjetništvo in pa državno predorsko vodstvo in še razna druga poslopja. Tudi vlak se sedaj ustavlja na Hrušici.

Kjer so se nekaj vaški paglavci bili «klinca», igrajo lahko oblečene dame in elastični gospodje «lawn-tenis». kjer so se poprej pašle krave, pa v enomer žvižga električna in parna lokomotiva in prevažata kamenje

in delavce v predor, kjer je poprej ponoči vladala egiptovska tema, tam razsvetljujejo velike električne žarnice bajno lepe prostore ponoči, kjer si poprej srečal le tuintam kakkega kmeta z gnojnim košom ali vilami, tu mrgclji ljudi kakor v mravljišču, skoro vsak pa govori v drugem jeziku, vsak je napravljen drugače, vsak kolne na drug način, molitve pa se sliši manj, nego se je je poprej, ko je vas štela 242 prebivalcev, sedaj pa vsaj do tri tisoč. In na hišah ter barakah se bleste večinoma samo nemški in italijanski napisi; prodajalen vsake vrste, pivski zalog, gostilen, branjarij pa kar mrgoli. Tudi za večerno «zabavo» je prav dobro skrbljeno. Vidi se ci kus, razne gugalnice in precej sumljivih «dam» se izprehaja po «glavnem trgu» in še bolj po stranskih ulicah.

Gradi se predor in vsa vas se je menda postavila na glavo. Človek se ne spozna več . . .

krajih skor vsako leto razsaja griza in vročinska bolezen. Zgodilo se je že, da je vojna uprava za časa vojaških vaj prepovedala v jakom piti to okuženo vodo in patrolje so stražile potoček ter malovredne kapnice. Vojaški zdravniki se niso mogli prečuditi, da so ti kraji tako slabo preskrbljeni z vodo. V Vogljah in Voklem imajo sicer nekateri gospodarji dobre gioboke vodnjake toda ob suši ne puste sovaščanom zajemati vode. Živina se napaja izključno iz globokih tolmunov, napolnjenih z deževnico. Tam se seveda tudi pere in že razobarvena smetana na površju spričuje, kakosne baže voda se nahaja v teh takozvanih «bajarjih». Od drugod semkaj pripeljana živina po več tednov ne pokusi te nagnjusne tekočine.

Zalibože se nekatere vasi, kakor sem že omenil, branijo vodovoda. Dasi so malenkostni prispevki kmečkih udeležencev sporazumno s kranjsko občino že zdavnaj določeni, so vendar brezvestni hujskači s pretvezo, da bo za vodovod treba plačevati ogromne svote, tako zbegali ljudstvo, da ponekod noče ničesar slišati o vodovodu. Kljub temu bo mogoče večino teh vasi, skozi katere bo itak speljan vodovod, se pozneje priklopiti vodovodu. Za enkrat bi kranjska občina prevzela na svoje rane stroške, v kolikor pridejo glede teh vasi kot skupni stroški v poštev. Izjemo tvorite le vasi Votle in Vogtje, ker bi bil zanj potreben poseben vodovod.

Izvestno bi se z vodovodom dvignilo blagostanje v kranjski okolici, dvignila bi se posebno živinoreja in zlasti mlekarstvo, kojega prvi in glavni pogoj je dobra in čista voda.

Tako upam, cenjeni gg. tovariši, da sem v kratkih potezah zadostno pojasnil nujno potrebo vodovoda za Kranj in okolico. Prosim Vas le, da soglasno pritrđite mojemu in mojih tovarišev nujnemu predlogu. Bodite prepričani, da boste s svojim glasovanjem storili dobro delo. Pomagajte, da vodovod za Kranj in okolico, ki že skoro deset let hodi težavni križevi pot, vendar enkrat dospo do zadnjega stacijona!»

Nujnost je zbornica soglasno pripoznala in se je predlog odkazal finančnemu odseku in prav tako tudi poslancev Povšeta, dr. Šušteršiča in tovarišev. Poslanec Povše je ute-

Ko sem si ogledal še vhod v predor ter razna dela ob njem, zavel sem jo — vrtele se mi je v glavi od vsega, kar sem videl — v predorsko restavracjo. Tu sem se prav dobro pokrepčal, hrana in pijača je bila izborna, le nekaj sem doživel, kar mi je zagrenilo ves dan na Hrušici. Natararica Slovenka je govorila le nemški, ker so ji inženjerji in uradniki prepovedali govoriti s slovenskimi gosti slovenski — na Hrušici — na domači zemlji!

Mimogrede . . .

V. Dadanov. Dalje.

Dekličin pogled se upre mimo Lojevskega v temo med odprtimi durmi. Nekaj trenutkov gleda v temno noč in sence raznih čustev se kažejo na njenem izrazovitem obrazu. Menda si je slikala za tem temnim zagrinjalom ono bajno mesto Petrograd, kjer je oni, njej tuji svet, ono, zanjo nedosegljivo, a tako zaželjeno življenje, ki tam v neizmerni daljavi utriplje s tisoč žilami in odmeva v

meljujoč v stvarnem in izbornem govoru napolnjeni predlog, govoril posebno tople besede kranjskemu vodovodu, poudarjajoč, da ga je z ozirom na kričeče dejanske razmere čimpreje treba izvesti.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. (Regulacija učiteljskih plač.) Deželni zbor je torej govoril. Soglasno je bila vsprejeta nujnost dotičnega predloga in isti odkazan v to izvoljenemu odseku deveterih članov z naročilom, da se v tem zasedanju predloži dež. zboru zakonsko predlogo. Soglasen je bil sklep; vse tri stranke so glasovale za, nijeden poslanec proti. Da bode nam v pilog glasovala tako narodno-napredna stranka kakor veleposestvo — o tem smo bili prepričani itak, ker bi z nasprotnim postopanjem obe stavili na laž svoje dosedanje zastopnike pri raznih prilikah in bili v obraz svojim lastnim načelom. Nekoliko presenetilo nas je glasovanje klerikalne stranke — ki nam je doslej neprikrito kazala svoje nasprotstvo, da, mnogokrat naravnost sovraštvo. Da je naša beda omehčala celo srca naših najhujših nasprotnikov, je jasen dokaz, da je naravnost vnebovpijoča in krvava krivica, ki se nam godi že od početka našega ljudskega šolstva. Hvala za to priznanje — za nas je eminentne važnosti. Utemeljevalec nujnosti svojega predloga, poslanec Hribar, je povdarjal, da smo ne le potrebni zboljšanja svojega stanja — temveč da isto tudi zaslužimo. In nihče mu ni ugovarjal; niti vodja klerikalne stranke, poslanec dr. Šušteršič sam, on, čegar ime je pomenjalo za nas doslej nasprotnika kateksohen, niti on ni temu ugovarjal z najmanjšo besedico. Še celo sam je navel nekaj nedostatkov, ki nam tudi v intelektualnem oziru otežujejo življenje. Bil je za nas, reči smemo, dan priznanja ta dan 8. novembra. Toda neizmerna osuplost se nas je polastila, ko smo po vsem tem priznanju naše vrednosti in potrebnosti morali čuti zopet stari izgovor «ne moremo!» — ko so nam zopet namestu kruha ponudili kamen!! S frazami torej hočejo nas potolažiti in z istimi naj mi nasitimo svoje družine!! Z neko dra-

tem obljudenem judovskem trgu le po ropotanju mimovozečih vlakov.

«Oj, gospod, kako daleč je do tja?»

In tužni zvok njenih besedij je poudaril vso neskončnost daljave, ki loči svet od nje.

«Ste bili že v kakem velikem mestu?»

«Ne nikdar še nisem šla odtod.»

«Koliko sem dolžan za šivanko?» se spomni Lojevski in seže po denarnico.

«Koliko ste dolžni?» ponovi ona sanjavo, kot bi bile njene misli Bog ve kje. Pa brž se zave in začne hitro, zbegano in zarudela:

«Nič niste dolžni — ta šivanka ni naprodaj. Dala sem Vam jo kar tako — —»

Lojevski je čutil, da bi bilo neuljudno, siliti vanjo, spravi denarnico v žep in ji pomoli roko.

No, toraj hvala! . . .

Dekte mu jo krepko stisne in zarudi še bolj živo.

«Za tri kupejke petroleja!»

Postaren Malorus s hripavim basoškim glasom je planil v prodajalnico in postavil na

ginjsko doklado — morebiti še več kot 50.000 kron — nam hočejo zamašiti usta — za nekaj let. Le pomislite, dragi tovariši — in strmi pravični svet — celih (!) 50.000 K in morebiti še več nam hočejo vreči v kričeča usta, ker smo nujno potrebni in vredni zboljšanja! Manjka samo še, da se mora vseh nas okroglo 700 zbrati v dolgi vrsti pred deželnim dvorcem, kjer nam bi kakor ob pogrebu bogatina razdelili ono velikodušno miloščino! Ne, slavna gospoda poslanci, ne — in stokrat ne!! Mi smo nehali prositi, mi zahtevamo svoje plačilo! Naši delegati za IV. deželno učiteljsko konferenco so Vam pokazali, kam plovemo. Ako Vas celo ta, tudi od Vas priznani resni korak še ni zdrnil, sledili mu bodo drugi, s vse resnejši in usodnejši — in krivda zadela bo Vas, ne nas! Ako Vam še ni dovolj našega trpljenja, solza in kletve — vrgli Vam bomo v žrtev še par eksistenc, žrtvovali poginu še nekaj družin — a zgodovina slovenskega šolstva in slovenskega naroda nadela Vam bode petat sramote zaradi zatiranja stošin poštenih delavcev, tisočev nedolžnih otročičev in zdihujočih žen — zaradi uničevanja napredka slovenskega naroda! Mi smo govorili!

Iz Sore. Minulo nedeljo se je tu vršil velik in impozanten shod narodno-napredne stranke. Vkljub temu, da se shod ni mogel primerno javno razglasiti, se je vendar zbralo iz sorske župnije in okolice toliko ljudi, da je bila prostorna hiša Starmanova nabito polna. Cenimo okrog 500 ljudi. Predsednikom se je izvolil posestnik Šušteršič, ki je dal besedo poslancu dr. Tavčarju, da poroča o delovanju, oziroma nedelovanju deželnega zbora, o klerikalni obstrukciji itd. Govornik je v krepkem govoru pojasnil razmere. Končno se je sprejela naslednja resolucija: «Na shodu v Sori dne 5. novembra 1905. l. zbrano slovensko ljudstvo obsoja kar najodločneje brezglavno in nesmiselno obstrukcijo klerikalnih poslancev v kranjskem dež. zboru, obsoja te poslance zlasti tega, ker povzročajo s tem brezvestnim postopanjem vsi deželi in njenemu prebivalstvu neizmerno škodo. Vse, kar navajajo ti kler. poslanci v zagovor svoje pogubne obstrukcije, je gola in čista neresnica, ker jim ni prav

mizo umazano, s papirjem zamašeno steklenico.

V tem, ko naliva deklica petrolej, vzame Lojevski v roko knjigo, ki je ležala na mizi. Bila je umazana in brez začetka in konca. Vendar je precej spoznal, da je «Evgenij Onjegin», slavna pesem ruškega pesnika Puškina. Knjiga je bila odtrgana pri popisu dvoboja med Onjeginom in Ljenskim in zadnje besede so bile, ko pomeri Onjegin v Ljenskega.

«Ali ste brali to knjigo?»

«Gctovo, brala sem jo že večkrat. Samo to je škoda, ker ni konca. — —»

Prosila sem sosedovega sina, da bi mi tako knjigo kupil v Umanju; pa ne ve, katera knjiga je, kako se imenuje. In nihče ne ve — — celo rabinec ne ve! — —»

«To je Puškinov „Evgenij Onjegin“.

Oči judinje se radostno zasvetijo.

«Ali ste brali, gospod, to knjigo?»

«Seveda.»

«Brali ste jo?! — — Kaj se potem zgodi? O, kako strašno je, ko Onjegin meri na Ljenskega.»

čisto nič ležeče na splošni in enaki volilni pravici, marveč samo na gospodarstvu v dež. zboru, ki je hočejo doseči s sleparskim svojim hujskanjem.» Ta resolucija je bila navdušeno med viharnim odobravanjem soglasno sprejeta in zborovalci so priredili dr. Tavčarju presrečno ovacijo. Ko se je navdušenje poglelo, je dal predsednik Šustersič besedo g. dr. Konradu Vodušku, ki je navdušeno govoril o župniku Brcetu, o škofu Jegliču. Gromovito ploskanje je sledilo njegovemu govoru. Vihar navdušenja se je polegel šele, ko se je oglasil za besedo g. župnik Bruc. Grobna tišina je mahoma zavladala in vse oči so se obrnile na govornika. Današnjega shoda sem, tako je prilično govoril g. župnik, dvakrat vesel; prvič s m vesel, ker je g. dr. Tavčar govoril na tem shodu in se v svojem govoru dotaknil tudi gospodarskih vprašanj, ki se tičejo tudi Sore in nje bližnje okolice, ter objubil, da bo kot pravi ljudski prijatelj z vsemi močmi pospeševal koristi tukajšnjega kmetijskega ljudstva. Drugič pa sem tega shoda vesel, ker mi je z njim dana priložnost, da lahko govorim s svojimi župljani. Vsi veste, da so se sovražniki dvignili proti meni in da me preganjajo. Toda Bog sam v nebesih mi je priča, da nisem storil ničesar, kar bi mi očitala vest, saj sem vselej in povsodi oznanjeval zgolj evangelij, mir in ljubezen. Sedaj me hočejo izgnati iz moje župnije, prepovedali so mi celo, da ne smem več brati maše ne v Sori, ne v njeni bližnji okolici in trda škofova roka me je palnila zopet nazaj v Boštanj. Škof je poslal name bajonete in zaradi mene je tekla nedolžna ljudska kri. Srce se mi je takrat krčilo od tuge in bolesti in sino sem trpel, videč, da se žrtvujejo zame moji župljani in da radovoljno trpe zame. Dragi moji župljani, ki Vas vse objemam v gorki ljubezni, rotim Vas in zaklinjam, da se vzdržite vsakega nepremišljenega koraka, ki bi Vam mogel škodovati, vzdržujte se vseh žrtev meni v korist, zakaj za ničesar na svetu bi ne mogel več videti, da bi za-me tekla kri. Naj pride že, kakorkoli hoče, rad bom vse pretrpel, tem rajši, ako bom vdel, da radi mene ne trpite Vi, dragi moji župljani! In naj odloči usode vi-

«Onjegin ubije Ljenskega.»

«Ubije ga?! O, moj Bog, kako škoda!» In njen glas se je tresel. «In go-podična Olga? Ali tudi umrje?»

«Malka!» se oglašil naenkrat skozi poluodprte duri slaboten, star glas.

«Ne, Olga pozabi prav kmalu Ljenskega in vzame nekega oficirja.»

«Pozabi ga!» Deklica udari skupaj z rokami. «Kako more pozabiti takega človeka.»

«Malka!» se zopet oglašil iz sosedne sobe, «prinesi semkaj slanike iz shrambe!»

«Precej, mati! — — In kaj se zgodi potem z Onjeginom in Tatjano?»

«Onjegin postane otožen in potuje, da bi se raztresel, v tujno; Tatjana pa vzame starega generala, gre z njim v Petrograd in postane tam velika go-pa. —»

«In pozabi Onjegina?»

«Ne, ne pozabi ga, ne neha ga ljubiti. Srečata se nekaj let pozneje v Petrogradu. —»

«In kaj se zgodi potem?»

«Malka, pridi vendar!» se zopet začuje prejšnji glas.

«Precej, mati, precej!» Konc prih.

har, kakorkoli hoče, vedno bodemo ostali prijatelji in na vekov veke nas bo družila nerazrušna vez medsebojne ljubezni. Ko je župnik Berce jel zborovalce rotiti, da se naj ne izpostavljajo zanj in jih zagotavljati svoje ljubezni, je glasno ihtenje napolnilo vso sobo. Priletne ženske in mladenke so jokale kakor mali otroci, mladenči so si skrivaj bisali solze iz oči in marsikateremu možu je svetla solza iskrenega ginjenja orosila blede lice. Bil je to nepozaben prizor, poln poezije, ko je vsa občina zdušno jokala za svojega dobrega pastirja, lepa slika ljubezni, ki vlada med pastirjem in čredo. Vi gospodje, ki se pronosno bijete na prsi, da ste ljubljenci narodovi, tu sem bi prišli, da bi videli, kako ljubi in spoštuje narod take duhovne pastirje, ki so mu res oznanjevalci miru in ljubezni! G. dr. Vodusek je nato prečital to-le resolucijo: «Na shodu v Sori zbrano slovensko ljudstvo oboja postopanje ljubljanskega škofa dr. Ant. Bonavent. Jegliča v obč. kakor zlasti z ozirom na njegovo ravnanje z župnikom Brcetom. Kar je škof storil našemu priljubljenemu in občespošтовanemu župniku, to je krivica, ki kriči do neba. S tem, da ga je s c. kr. bajoneti iztrgal iz sredine njegovih župljanov, je zakrivil javno nasilstvo, ki je prepovedano po vseh c. rkvenih in posvetnih avstrijskih zlasti kazenskih zakonih. Ljudstvo v Sori je z veseljem preliło kri za svojega župnika in upa, da se bode župniku s strani cerkvene in posvetne oblasti sterjena krivica maščevala na njegovih sovražnikih in preganjancih.» Ta resolucija je bila sprejeta soglasno z viharnim odobravanjem. Pred zaključkom shoda se je še vnovič oglašil dr. Iv. Tavčar za beselo. Mi nisimo, je rekel govornik, sovražniki duhovnikov, kakor se nam zlobno podtika. Visoko spoštujemo duhovnike, toda samo take, ki so na svojem mestu in ki res žive svojemu vzvišenemu poklicu. Takih duhovnikov se naj nam da, to zahtevamo vedno in vedno. Takšen pošten duhovnik je g. župnik Berce. Dal Bog, da bi imeli mnogo takih duhovnikov, kakor je g. Berce, ki je danes govoril tako lepo, da sem tudi jaz ginjen do solz. Taki bi naj bili vsi duhovniki, potem bi pa ponehali med nami vsaki prepiri. Zato naj takšne duhovnike Bog poživi! Znova so zadoneli burni živio-klici, ko je pa predsednik g. Šustersič pozval zborovalce, da naj gg. govornikoma v zahvalo zakličejo trikrat živio, se je ozračje kar treslo od navdušenih klicev. S tem je bil končan ta velepomemljivi shod.

Tržiške novice.

— Narodni dom. Zadnje nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor društva «Narodni dom» v Trziču. Zborovanja se je udeležilo nepričakovano mnogo narodnega občinstva. To zanimanje ljudstva je najboljši garancijski znamenje za uresničenje prepotrebne slovenske trdnjave za Trzič. Za predsednika je bil izvoljen gosp. notar Štupica, kateri je pojasnil pomen, namen in potrebo «Narodnega doma» za društva in Sokolstvo sploh. Po prečitanju pravil se je vnela precej huda debata, kam naj pade premoženje «Narodnega doma». Navzoča dva klerikalca sta namreč zahtevala, da naj pripade premoženje vsem društvom v Trziču, torej tudi sv. Jožefa in Marijinemu društvu, od katerih razen imenovanih ni

prisel nihče na zborovanje. Čuditi se moramo tema dvema klerikalcema, katera uživata sicer tudi ugled pri naprednjakih, da se pustita kot edina inteligentna moža cele klerikalne stranke v Trziču kot slepo orodje voditi in zlorabljati. Govorilo se je že naprej, da mislijo klerikalci napraviti poleg treh cerkva še katoliški dom in da ga bodo zidali ali kupili s pomočjo klerikalnih Nemcev. Tu se vidi klerikalna značajnost, na eni strani rohne in predbacivajo liberalno-nemško zvezo, sami pa bi radi imeli, da bi jim Nemci zidali še katoliške domove. Pa mislimo, da Nemci še vendar niso tako neumni, da bi jim pomagali ustanoviti katoliški dom, v katerem bi potem hujskali delavce zoper delodajalce, posle pa proti gospodarjem in pripravljali na njih stroške štrajke. V njih namene zapeljani delavci, katerih k sreči še nimajo mnogo, pa bi ne imeli pri tem druge koristi kot — stradanje. Pa pustimo jih! Ti brezdomovinci so zoper vsak napredek, če ne služi v njih namene, pa če je še take narodne važnosti. V to nas je prepričalo pisarjenje v «Slovencu» zastran narodnega boja v Trziču. Zato pa je sveta dolžnost vsakega «Slovenca», kateri se ni okužen s klerikalnim soparom in mu je pri srcu napredek Slovenstva v Trziču, da bo po svoji moči pomagal graditi kamen na kamen palačo. Od zunanjih Slovencev pa upamo toliko več, ker iz tega razvidijo, da nam delajo največ ovir tisti ljudje, kateri imajo narodnost vedno na jeziku.

— Mo hamedanstvo goje v Trziču nekateri pobožni možje na katoliški podlagi.

Dolenjske novice.

— Svojim dolenjskim naročnikom! Da ne bo nesporazumljenja glede naročnine, izjavljamo tem potom, da vposljemo naš list vsakomur, kdor in dokler je plačal naročnino, tudi še zanjaprej.

— Vinski semenj v Novem mestu. Mestno županstvo v Novem mestu priredi s sodelovanjem kmetijske podružnice v četrtek po sv. Martinu, dne 16. novembra t. l. prvi vinski semenj in sicer v prostorih gostilne Jerneja Košaka v Novem mestu. Semenji se prične ob 11. uri dopoldne, tako da vnanji kupci lahko pridejo pravočasno z dolenjsko železnico v Novo mesto in se še lahko isto popoldne povrnejo nazaj. Opozarjamo na to ugodno priliko vse naše vinotrčce in gostilničarje in jih vabimo, da se potrudijo dol v središče Dolenjske, v prijazno Novo mesto, kjer se jim bo lahko postreglo z najboljšo kapljico, kajti, kakor se čuje, je letos trta zlasti po nekaterih krajih prav dobro obrodila. Pokažimo torej, da nam je res na tem, da se kupčija z dolenjskim vinom olajša in pridimo mnogostevilno dne 16. t. m. v Novo mesto!

— Poučno predavanje. V nedeljo, 12. t. m. popolne ob 2. uri predava v novomeški «Narodni čitalnici» g. profesor J. Reisner o zračnem tlaku. Ker je g. profesor poznan kot priljubljen strokovnjak v poučljivem predavanju, želeti je prav mnogobrojnega obiska. Vstop je vsakemu prost. Rodoljubi z dežele, dobro došli!

— Povodenj na Dolenjskem. Vsled južnega vremena in nasilnega dežja je nastala začetkom tega tedna po vsej Dolenjski velika povodenj. Najprvo je izstopilo Temenca pri

Trebnjem, potem Težka voda in naposled Krka ob celi svoji strugi. Vendar o kaki posebni nezgodi dosedaj še ni slutiti.

— Policaj kar sam rubi. Iz Irče vasi se nam sporoča: Posesnik Jože Hrovat iz Irče vasi št. 6 ima priklenjenega za varuha psa. Veriga je debela in trdna, in pes se ne more strgati; priklenjen je vedno. V smislu deželnega zakona z dne 13. decembra 1868 št. 4 l. 1859 § 2 je tak pes, oziroma njegov gospodar, pasjega davka prost. Kljub temu pa je dobil omenjeni posesnik pred kratkim od županstva v Kandiji opomin za pasji davek. Dotični opomin je prišel iz Drse po neki ženski, torej se mu niti osebno ni dostavil. kakor to izrecno veleva zakon § 101 c. p. r. Opomin zahteva od njega 2-36 K. Hrovat gre s tem opominom takoj v občinsko pisarno. Občinski tajnik: «jaz nisem zapisal, koliko imate za plačat, to je policaj sam zapisal. Zmenite se torej s policajem!» In res je Hrovat dobil policista in ga obvestil v tem smislu. Razložil mu je, kako pa kaj s psom torej, da je pes sploh vsakega davka prost. Policist pa je zmigal kar z ramami in šel svojo pot. Hrovat seveda, ker občinski tajnik po svoji izjavi ni predpisal denarnega zneska, in ker policist o tem obveščen ni zinil ne tako in ne tako, pasje takse tudi že iz tega razloga ni plačal, če bi bil sploh v to primoran, v kar pa, kakor smo že zgoraj rekli v smislu zakona ni bil. Na to pa pride v petek t. j. 14. m. meseca policist sam do Hrovata, drži na bukvah listek in reče: «Jaz vas moram zarubiti». Hrovatu se je to čudno zdelo, zakaj ga «mora zarubiti» in še bolj pa, da tak važen uraden posel, kakor je rubežen, odredi kar sam policist, brez občinskega moža. Vsaj veste, kako smo ubogi kmetje. Hrovat je seveda mirno gledal, kako mu je policist zarubil prašiča v vrednosti 24 kron nasproti boremu znesku 3-36 K. (od prvotne svote je že skoro narasla). Hrovat nato seveda v strahu, da ga ne bo policist v nedeljo pri farni cerkvi klical, da je zarubljen, leti brž v občinsko pisarno in tam plača znesek tirjatve 3-36 K. Seveda je mož hotel vedeti, zakaj se tako brezobzirno proti njem postopa, ali občinski tajnik mu odgovori: Če vi natanko veste, da je bil pes privezan, ga (policista namreč) tožite, da vam mora to vse povrniti. Tako dobesedno sporočilo. Ali je Hrovat tožbo že vložil ali ne, to nam ni znano. Mi beležimo to poročilo v pomanjkanju prostora brez vsacega komentarja.

Deželni zbor kranjski.

II. seja dne 3. novembra.

Veliko pozornost je vzbudila sorska deputacija, ki so jo narodno-napredni poslanci predstavili deželnemu predsedniku Schwarzu in ki se je pritožila zaradi škofovega postopanja napram župniku Bercetu in zaradi postopanja okrajnega glavarja ljubljanskega, ki je šel z žandarji škofovemu inkvizitorju na pomoč. Po avdijenci je prišla vsa deputacija na galerijo in se zbrala okrog navzočnega župnika Berceta.

Po prečitaniu zapisnika posl. Hribar vprašuje, zakaj dež. glavar ni toliko časa sklical seje. Odgovarja mu deželni glavar pl. Detela. Po hudih kontroverzah med poslanci, glavarjem in poslancem Barbotom, se volita rediteljem

poslanca Pirc in Apfalter, verifikatorjem pa poslanca Schweitzer in Barbo.

Poslanec Pirc in tovariši nujno predlagajo, naj deželni zbor se v tem zasedanju predloži zakonski načrt glede vodovoda za Kranj in okolico. — Poslanec dr. Tavčar in tovariši interpelirajo zaradi dogodkov v Sori. — Poslanec Arko in narodno-napredni poslanci povprašujejo vlado zaradi meščanske sole v Postojni. — Poslanec Povše nujno predlaga, naj se pooblašča deželni odbor, da sme za vodovode dovoljevati denar, ne da bi bil to dovolil deželni zbor. — Nujne predloge so dalje vložili poslanci dr. Šuštersič, Povše in Schweitzer.

Nato poslanec Šuštersič v daljšem govoru utemeljuje svoj predlog glede volilne reforme.

Za njim predlaga poslanec Hribar z ozirom na popoldne se vršči pogreb župnika Malenska, da se seja prekine in nadaljuje popoldne. Deželni glavar nato zaključí sejo in določi prihodnjo

III. seja na dan 4. novembra.

Poslanec Hribar utemeljuje predlog narodno-napredne stranke glede volilne pravice. Narodno-napredna stranka je bila vedno na prvem mestu, če je slo za razširjenje volilne pravice. Že leta 1896 je sprejela na shodu resolucijo, ki v 5. točki zahteva občno volilno pravico. Narodno-napredna stranka je bila prva na Slovenskem, ki se je zavzela za splošno volilno pravico. Čim je bilo mogoče, je zahtevala tudi direktne volitve za deželni zbor in njeni incijativi se je zahvaliti, da jih imamo. Izrekla se je 16. februarja 1895. leta za tako razširjenje volilne pravice, da bodo volilci, ki niso nikjer zastopani, imeli svoje zastopstvo. Vidi se, da je narodno-napredna stranka vedno stala na braniku za razširjenje volilne pravice. Ker ni bilo upati, da se izvede radikalna prememba, se je v državnem zboru uvedla splošna, a ne enaka volilna pravica. Katoliška stranka je temu nasprotovala. Kdo je predlagal znižanje cenzusa? Narodno-napredna stranka. Vidi se, da narodno-napredna stranka ni taka, kakor se od nasprotnikov popisuje. Dr. Šuštersič je z emfaz pravil, da je hotel podemokraciti klerikalno stranko, ko je povzročil, da se je izrekla za splošno in enako volilno pravico. Ne demokratični nagibi, nego uspehi pri zadnjih volitvah so to povzročili. Ako se sprejme prvi del našega predloga, bo glas deželnega zbora močno izdal. Pred vsem se mora vpejlati za državni zbor. Načelno se ujemamo s predlogom klerikalcev, ali mi hočemo to, kar je mogoče doseči, zato naj bi se klerikalci pridružili predlogu napredne stranke. Tisti predlogi, ki govore, da naj se splošna in enaka volilna pravica uvede za državni zbor, ne veljajo za deželni zbor in vzlic temu smo za to, da se uvede taka pravica za deželni zbor. Konecno zahteva napredna stranka, da se zagotovi volilna svoboda. Svobodna volitev je prvi pogoj za ustavno življenje. Če hočemo v resnici doseči namen volilne pravice, moramo želeti, naj bodo volitve svobodne. Bili so časi, ko pri deželnih vladah še niso veljala načela, o katerih mislim, da vladajo. Takrat so okrajni glavarji korigirali narodno voljo, vozili so se od kraja do kraja. Mogoče, da se vrnejo še kdaj taki časi. Zato je treba, da se zagotovi volilna svoboda in pod kaznijo prepove umeševanje vladnih urad-

nikov. Kazenski zakon prepoveduje kupovanje glasov in tako uplivanje, da bi se volilec mogel bati škode. Naš predlog opozarja, da mora dana biti garancija proti zlorabi vere in cerkve v volilne namene. Malokdaj in malokje se je v tem oziru toliko grešilo kakor pri nas. Pri zadnjih volitvah se je pokazalo, kako nepravilno se da uplivati na volitve od duhovnikov. Duhovnik je državljan kakor vsak drugi, ali duhovnik ne sme pri agitaciji priti v nasprotje s svojim zvanjem. Grozilo se je ljudem, da ne dobe odveze, da ne bodo prevideni i. t. d. Ali je mogel tak volilec še svobodno voliti? Na priznici je duhovnik slikal peklenške muke, potem pa šel sklicuje se na to agitirat. Ali more tak človek svobodno voliti? Glasovali bomo za nujnost klerikalnega predloga. Naravnost pa se izrečemo proti temu, da se prekinejo seje za toliko časa, da odsek ne predloži volilne reforme.

Za njim govore se poslanci Barbo, dr. Krek, dr. Tavčar, dr. Žitnik in Barbo, na kar se je seja pretrgala.

IV. seja dne 7. novembra.

V tej seji se je nadaljevala razprava o volilni reformi. Govorili so poslanci Luckmann, dekan Arko, Schweitzer in dr. Šuštersič, ki je v svojem govoru omenjal, da napredna stranka zlorablja vero. Njena glasila pišejo dannadan zopet vero, da so fatji sami oderuhi. (Burno viharno klicanje: Res je! Žitnik začne razbijati in vpiti. Šuštersič: To so same barube. Buren prizor.) Šuštersič začne vpiti, klerikalci na galeriji z njim. Žitnik razbija. Glavar ukaže izprazniti galerijo. Strahovit sum.

Ko se galerija izpraznila, govori dalje dr. Šuštersič.

Po dr. Šuštersiču je obsirno govoril župan Hribar. Potem je deželni predsednik Schwarz zavrnil Šuštersičev napad na sodišče in je tudi dež. glavar Detela to zavrnil. — Po končani debati so se s formalnimi popravki oglasili glavar Detela, Povše, prof. Barbo in Luckmann, na kar sta se oba nujna predloga zastran volilne pravice odkazala ustavnemu odseku. — Koncem seje je dež. predsednik Schwarz obsirno odgovarjal na interpelacijo zastran dogodka v Sori.

V. seja dne 8. novembra.

Poslanec dr. Šuštersič govori k zapisniku zadnje seje, češ, da je nemški in da so nemški zapisniki izraz kulance. Ni vzroka izkazovati tako kulanco in delati komplimente nemškemu grofom in baronom. Na Koroskem in Štajerskem se delajo v deželnem zboru le nemški zapisniki. Govornik predlaga, naj se zapisnik ne odobri in naj se sestavi v slovenskem jeziku.

K tej zahtevi za njim govore baron Schwegel, Hribar, dr. Šuštersič, Hribar, dr. Krek, Hribar, dr. Šuštersič, Schwegel, Hribar in dr. Krek, ki zahteva glasovanje po imenih. Za Šuštersičev predlog sr pri imenskem glasovanju glasovali napredni in klerikalni poslanci, veleposestniki pa proti.

Na vprašanje dr. Šuštersiča zakaj se se ustavni odsek ne konstituira, je deželni glavar takoj odredil volitev. Predsednikom se je izvolil dekan Arko.

Na to je dobil besedo poslanec Hribar, da utemelji nujni predlog narodno-naprednih poslancev glede zvišanja učiteljskih plač. Govornik slika v živih barvah bedni položaj kranjskega učiteljstva in naglašá potrebo, da

se takoj zboljša njegov gmotni položaj. Koncem svojega govora pozivlja poslanec Hribar klerikalne poslance, naj glasujejo za nujnost njegovega predloga.

Dr. Šustersič se izjavlja za nujnost. Nujnost je bila soglasno odobrena. Izvoli se posebni odsek, ki naj poroča še v tekočem zasedanju.

Na vrsto je prišel sedaj poslanca Pirca predlog zastran vodovoda za Kranj in okolico ter predlog poslance Povšeta zaradi drugih vodovodov. O tem govorimo o uvodniku. Pri tej priliki je tudi poslanec Mejač govoril o regulaciji Bistrice in o vodovodih v kamniškem okraju. Zbornica je vsprejela oba predloga, oziroma njih nujnost in jih odkazala finančnemu odseku.

Potem se volita šolski in finančni odsek. Prihodnja seja bo v terek.

Tedenski politični pregled.

Železničarji obstruirajo. Češki železničarji so sklenili izvrševati službo strogo po predpisih, ako se ne zboljša njihov gmotni položaj. Ta odpor se je hitro razširil skoro po vsej Avstriji. V varnost prometa in v zaščito občinstva je namreč izdanih in v veljavi mnogo instrukcij in predpisov, na katere se pa v službi navadno ne ozira; ako bi se ti predpisi, ki so izdani v varnost potujočega občinstva in poslujočih uslužbencev, dejansko izvrševali, bi bil promet pri sedaj vladajočih razmerah silno otežkočen in bi se zlasti moralo znatno pomnožiti število uslužbencev, zlasti pa bi se morala razširiti razna prometna poslopja. Ker bi bilo pa vse to zvezano, kakor je umljivo, z ogromnimi stroški, je prišlo v navado, da so se ti predpisi in instrukcije samo površno izvrševale, kolikor je pač bilo neobhodno potrebno. Železniški in deloma tudi poštni uslužbenci so se pa jeli sedaj natanko ravnati po teh določbah, to je vse svoje posle opravljajo natanko po predpisih in instrukcijah, ki jih je izdala uprava in so v veljavi. To postopanje se imenuje pasivna resistenca. Prva posledica pasivne resistence je, da vlaki nikdar ne morejo oditi v pravem času, da se pošiljatve ne ekspedirajo v pravem času, iz česar nujno sledi, da mora v kratkem ves promet zastati in da končno postane ves promet sploh nemogoč. Stavka in pasivna resistenca železniških uslužbencev sta si torej nasprotujoča pojma, vendar pa imata iste posledice, to je, da onemogočata, ako se izvajata do skrajnosti, vsak promet. V pasivni resistenci nahajajoči se železniški in poštni uslužbenci si hočejo s svojim nastopom izvojevati zboljšanje svojega gmotnega položaja in uveljaviti splošne in enake volilne pravice. Doslej se je navadno rabila v te svrhe splošna stavka. Stavkujoči pa za časa štrajka niso dobivali plač, kar je bil često vzrok, da so morali stavko končati, ne da bi uveljavili svoje zahteve, pri pasivni resistenci pa izpolnjajo svoje posle natanko po predpisih, vsled česar se jim tudi plače ne smejo ustaviti. — Večraj ob dvanajstih ponoči so pričeli tudi železničarji na gorenjski progi obstruirati.

Volilna reforma v zadnjem času razburja vso Avstrijo. Tudi avstrijska vlada se je — čeprav nerada — slednjič izjavila o njej. Gauč je naznanil glavne točke volilne reforme, kakršno namerava predložiti vlada poslanski

zbornici. Predvsem se baje odpravijo volilne skupine. V ministrstvu notranjih zadev proučavajo srdaj temeljito volilno pravo na podlagi volilnih zakonov raznih evropskih držav. Pretežna struja v ministrstvu je za to, da se kurije obdržijo ter se le pomnožijo mandati v splošni kurji. — Velike demonstracije radi volilne pravice so bile v Pragi, kjer je bilo ranjenih okrog 200, med njimi 65 težko, mešarski vajenec Policar je umrl. — Na Dunaju je prišlo do spopadov med policijo in delavci. Petnajst oseb je bilo težko ranjenih, petdeset pa lahko. — Tudi po drugih mestih so bile velikanske demonstracije za splošno in enako volilno pravico.

Na Ruskem še vedno ni miru. V mestu Odesi je bilo pretečene dni krvavo klanje, v katerem je bilo ubitih 3500, ranjenih pa 12 tisoč oseb. Na tisoče mrtvih je ležalo po ulicah. Zide so mučili, zabijali so jim žreblje v glave in jim s kleščami iztrgavali jezike. — V Moskvi je ljudstvo napadlo dijake, jih mučilo in mnogo ubilo. — V Livabii so se spopadli kozaki z redno pehoto. Slednja je kozake popolnoma uničila. — V Sibiriji so poskušali vstati razdreti del sibirske železnice, a napadli so jih carju zvesti delavci in jih polisnili v neko lopo ter lopo zažgali. Zgorelo je 800 oseb. — V Vladikavkazu je prišlo do boja med vstasi in konservativci. Ubite so bile 4 osebe, ranjenih pa 17. — V Rigi so bili krvavi poulični poboji, 8 oseb je bilo ubitih.

Tudi Finska se oddahne. Car je podpisal manifest, s katerim se na Finskem odpravi vojaška obveznost, vpeljana leta 1901. Razveljavijo se dalje vse odredbe glede orožnikov in javnih shodov. Naroča se senatu, da izdela deželnozborski red na podlagi splošne in enake volilne pravice, da odpravi preventivno cenzuro, da izdela zakonske načrte za tiskovno svobodo, za svobodo shajanja in združevanja. Vsi načrti imajo biti dogotovljeni do otvoritve deželnega zbora. — Carjev manifest je obudil splošno radost in navdušenje, štrajkujoči delavci so se vrnili k delu. — Tako se pomlaja mogočna Rusija v znamenju napredka in svobode!

Novo švedsko ministristvo se je sestavilo sledeče: ministrski predsednik in pravosodni minister Staaff; minister vnanjih zadev Trolle. dozdaj poslanik v Kopenhagenu; vojni minister polkovnik Ting-tan; minister mornarice kontre-admiral Sidner; minister notranjih zadev Schoette; finančni minister Biesert; minister za uk in bogočastje ljudskošolski učitelj Berg; poljedelski minister Taan; minister brez portfelja justični svetnik Markse pl. Virtemberski.

Novičar.

Seja kranjskega občinskega odbora z dne 9. t. m. Po prečitaniu in odobrenju zapisnika pride na vrsto edina točka dnevnega reda, namreč predlog vodovodnega odseka, namreč predlog vodovodnega odseka, kako naj se izjavi občina z ozirom na dopis deželnega odbora, ki zahteva pojasnila, na kak način naj se razdeli med udeležence 10% prispevek k vodovodu za Kranj in okolico, ker je poljedelsko ministristvo mesto zaprosenih 50% dovolilo le 40% podpore k preračunjenim stroškom. Bistvena vsebina predloga, kojega priporoča vodovodni odsek v odobritev, je nastopna: Kranjska občina naj prosi de-

želni odbor, da izposluje od deželnega zbora še nadaljni od ministrstva zahtevani 5%, prispevek dežele kranjske. Ostalih 5% je pripravljena prevzeti mestna občina, tako da bo od 30%, pripadajočih na interesente, prevzela 23-88%. Ker se je pa občina Kranj v razbremenitvi udeleženi vasi že zavezala od istih zahtevati le 20%, na udeležence pripadajočih stroškov, naprosi se deželni odbor, da izposluje, če mogoče, pri poljedelskem ministristvu zvišanje državne podpore od 40 na 45%. Načelnik vodovodnega odseka, obč. odbornik dr. E. Šavnik temeljito pojasnuje vso zadevo, poda kratko zgodovino vodovodnega projekta za Kranj in okolico, poudarja, da se je občinskemu odboru čimprej izjaviti o dopisu deželnega odbora, ker vsled nujnega, v deželnem zboru podanega in sprejetega predloga utegne kranjski vodovod že prihodnje dni priti v razpravo, in konečno toplo priporoča občinskemu odboru predlog vodovodnega odseka v odobritev. O predlogu se je vnela živahna debata, katere so se udeležili obč. odborniki, oz. virilsti T. Pavšlar, dr. E. Šavnik, C. Pirc in I. Cof. T. Pavšlar vobče ne ugovarja predlogom vodovodnega odseka in se tudi ne izreče zoper vodovod, pač pa izreka bojazen in izkuša dokazati, da se bo proračun za veliko prekorail. Stavi dodatni predlog, glasom katerega naj se mestna občina izreče, da je pripravljena plačati nanjo pripadajoči prispevek, da pa odklanja toliko časa vsak prispevek, dokler se ne bo dobila finančno dovolj močna tvrdka, ki bi na svoj riziko prevzela popolno in solilno izvršitev vodovoda za svoto, navedeno v proračunu. Pojasnjevalo se je od nasprotne strani, da so načrti bili od vseh mogočih strani že pregledani, da so izvedenci izjavili, da je proračun še preobilen, da se ni bati prekoračenja in da ni mogoče pritrditi dodatnemu predlogu, ker bi bila s tem zopet vsa zadeva za dalj časa pokopana. Pri glasovanju po imenih se sprejme odsek predlog z 21. glasovi, dva člana obč. odbora se vzdržila glasovanja, dva pa glasujeta proti. Za Pavšlarjev dodatni predlog je glasovalo le 5 članov. Po dovršenem glasovanju zaključijo župan sejo.

Učiteljska vest. Okr. šolski svet v Kamniku je namesto obolele gospice Terezije Friderik nastavil kot suplenko na ljudsko šolo v Domžalah gospico Ano Beličevo.

Poročil se je v sredo, dne 8. t. m. v frančiškanski cerkvi na Brezjah stavbeni podjetnik g. Ivan Dornič iz Radoljice z gospico Pavlo Pantar s Koroske Bele.

Misijon so imeli pred kratkim v ovsiki in kroparski fari. Ljudje nam pripovedujejo, kake neumnosti in pa kake nespodobnosti so pridigali misijonarji v cerkvi, kjer je bila zbrana poleg odrastlih cela vrsta nedolžnih otročičev. So res značilne nekatere opazke priprostilih kmetov. Mi jih seveda ne moremo natisniti, ker bi bili zaplenjeni. Res vera peša!

„Minar in njegova hči“ v Kranju. Ta igra se je ponovila v soboto, dne 4. t. m., in sicer samo za dijake. Vkljub temu, da je bilo že pri prvi predstavi mnogo dijakov, udeležilo se jih je tudi te predstave veliko število, osobito iz nižjih razredov. Čisti dohodek te predstave je bil namenjen tukajšnji dijaški kuhinji. Igralo se je še precej dobro in so se nekatere malenkostne kibe tudi popravile. — V nedeljo dne 5. t. m. ob 4. uri pop. se

je vprizorila ta igra tretjič, in sicer kot ljudska predstava. Veliko premajhna dvorana razodne čitalnice je bila že ob triletju na štiri nabitno polna, tako da so morali nekateri oditi, ker niso dobili prostora. Diletantje so se pri tej predstavi res zelo potrudili, da so popravili vsaj deloma nekatere hibe prejšnjih predstav. Zatorej, diletantje slov. bralnega društva: Le tako naprej; uspeh gotovo ne izostane! Sedaj v zimskem času je najlepša prilika in zatoraj upamo, da ta igra ni bila zadnja. Smelo trdimo ako rečemo, da, če se je uprizorila igra «Mlinar in njegova hči», se uprizore lahko tudi «Rokovnjači.» — Kakor čujemo, jih nameravajo vprizoriti še v tej sezoni. — Tedaj na noge!

Občni zbor «Malega turista» v Kranju se je vršil v ponedeljek v gostilniških postorih hotela «Nova pošta» v Kranju. Na ta shod so se povabili, kakor je bilo iz sobotnega «Gorenjca» razvidno, ne le člani, ampak tudi nečlani, kateri se zanimajo za društvo in popolnitev Čofišča. Udeležba tega občnega zbora je bila še precejšnja, kajti udeležili so se ga ne le skoro vsi člani, ampak tudi nekaj meščanstva. Predsednik Karol Florian in pa društveni blagajnik sta poročala o društvenem delovanju. Ker pa šteje društvo sedaj le 15 članov, izjavil je lastnik Čofišča g. Čof, da pri takem malem številu članov pač ni mogoče vzdrževati Čofišča, tem manj pa še misliti na to, da se poslojje kaj razširi, ali pa napravi ugodnejše za člane. Po daljši vestranski debati se je sklenilo, da se volite novega odbora ne vrši, ampak da se preloži do novega leta. Med tem časom pa bodo dosednji društveniki delali na to, da se število članov kolikor mogoče pomnoži, in osobito tudi, da se obrne društvo «Mali turist» do tukajšnje podružnice slovenskega planinskega društva s prošnjo, da tuč to društvo izkuša po svoje omogočiti nadaljni obstoj. Konečno je še izjavil g. Čof, da je v slučaju, da se število članov pomnoži na 50, pripravljeno skrbeti za to, da bode Čofišče odprto članom vsak dan in da bode skrbel tudi za vsakdanjo potrebo. Dalje naj bi se tudi potem članarina znižala na polovico, tako da bi znašala za posamezne člane K 1.—, za družino pa K 1.50 mesečno.

Veselico z igro in plesom priredi «Narodna čitalnica v Kranju» v svojih prostorih v soboto, 18. novembra 1905 točno ob pol 9. uri zvečer. Spored: 1. Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju. Spisala B. Viková-Kunčičká. 2. Idealna tašča. Veseloigra v enem dejanju. Spisal Pavel Perron. 3. Ples. Sodeluje tukajšnja meščanska godba. Vstopnina za člane prosta, za nečlane 1 K. K obilni udeležbi vabi častite člane in prijatelje «Narodne čitalnice» najuljudnejše odbor.

Prvo slov. pevsko društvo „Lira“ v Kamniku vabi na koncert ki ga priredi v nedeljo 12. novembra 1905 v veliki dvorani «Narodne čitalnice» v Kamniku. — Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži v 1. in 2. vrsti po 1 K; ostali sedeži po 80 vin. Stojišča po 50 vin. Odbor.

Čakalnica v Otočah. Da se ustreže že dolgoletni želji in potrebi, je ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku prosilo pri železniskem ministerstvu, da se napravi pri postajališču Otoče čakalnica z blagajno in stranišči. Projektirana čakalnica bi imela prostora za 150 oseb. Zgrajena naj bi bila v švicarskem štilu.

Vaditeljski zbor „Gorenjskega Sokola“ naznanja vsem starišem ljudsko šolo obiskujočih dečkov, da se s 15. t. m. prične zopet redna telovadba šolskega naraščaja ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 5. uri popoldne. Želeti je, da bi k tej telovadbi pošiljali otroke vsi stariši, člani in nečlani «Sokola».

Veselico priredi veselilni odbor mlekarске zadruge v Mošnjah v nedeljo, 19. novembra 1905 ob 3. uri popoldne pri Pernusu v Mošnjah. Vspored: 1. Ogleđovanje mlekarne in novih mlekarских strojev. 2. Šaljiva pošta. 3. Srečkanje. 4. Prosta zabava in godba. Na veselico je vabljen vsak, čeprav ne dobi vabila. Vstopnina prosta. Dobitki se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi veselilni odbor.

Iz Goričan. Vodja papirnice v Dolu g. Karl Kresting je imenovan ravnateljem tovarn Goričane - Medvode. Sedanji dolgoletni ravnatelj g. Edmund pl. Kopfgartner gre v pokoj.

Meščanska šola je edina rešitev zavženega šolskega vprašanja na Jesenicah v prilog Slovencev. Ta zadeva je bila sprožena že pred letom v uvodnem članku nekega slovenskega dnevnika in tudi sobotni «Slovenec» razpravlja o tej zadevi, s čemur se seveda popolnoma strinjamo. Vsled nove železnice postanejo Jesenice središče raznih železniskih prog ter dobijo zvezo na vse strani. Naša meščanska šola bi imela računati v prvi vrsti na učence iz Kranja navzgor, iz Bohinja, severnega Goriškega in tudi Koroškega. Meščanska šola bi pomenila tudi v gnotnem oziru velik napredek za Jesenice. Po našem mnenju je najbolje, da se v kratkem sestavi odsek sposobnih mož, ki naj vodi vso akcijo za ustanovitev meščanske šole. V tem oziru morajo pasti vsi strankarski oziri in naj se skupno dela za dosego tega cilja. Upamo, da se tukaj najdemo v skupnem narodnem delu, treba je le nekoliko obojestranskega samozatajevanja. Ako čakamo, da se zavzame za to občinski odbor, zavlekla se bo stvar pri znani počasnosti zopet najmanj za pol leta, zato pa je najbolje, da prične delati ad hoc sestavljeni odbor. Meščanska šola bo skupno delo celega okraja in toraj itak ne odločuje ena občina, temveč se mora delati na to, da pridejo z enako prošnjo vse občine celega okraja na dan, za kar pa bo treba posebne spodbuje. Delajmo toraj, da se te naše besede kar najhitreje uresničijo.

Izkaz društvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva «Merkur». V službo se sprejme: knjigovodja, korespondent, kontorski praktikant, 4 pomočniki mešane stroke, pomočnik špecerijske, pomočnik železniske, 2 pomočnika manufakturne in 3 učenci. — Službe iščejo: knjigovodja, 7 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov špecerijske, pomočnik mešane in želez., pomočnik špec. in želez., 5 pomočnikov manufakturne, pomočnik galanterijske, blagajničarka in 3 kontoristinje.

Veliko kepo zlata so našli v rudokopu zlata v Bradlju na Ogrskem. Kepa tehtla 37½ kile. Kepo so našli na ta način, da se je vsled povodnji udrla velika plast zemlje, v kateri je bila omenjena kepa.

Tekmovanje v požrečnosti. Dosedaj so sloveli Angleži, da pojedjo največ. Tako je letošnje poletje neki mladenič za stavo pojedel 10 kg črešnj. Nedavno pa je dosegel rekord neki Francoz, ki je pojedel na mestu celega pečenega kostruna. Hud požeruh je

bil tudi neki francoski vojak, ko ga je njegov stotnik vprašal, koliko škrajncev bi pač mogel jesti. «Škrajnce, gospod stotnik, bi lahko vedno jedel!», je s poželjivim smehom odgovoril vojak.

Lakota na Japonskem. Poročajo, da je med več ko milijon broječim prebivalstvom okrajev Ukušima, Majagi in Svate na vtoku Nipona zavladata lakota.

Gospodarstvo.

Tedenski sojem v Kranju dne 30. m. m.

Prignalo se je 144 glav goveje živine, — telet, — prašičev, — ovac in kozlov, 25 bus, 50 kg pšenice K 8.50, prosa K 7.50, rži K 7.50, ovska K 7.50, ajde K 7.50, fižol ribničan K 13.25, koks K 14.—.

Dobavni razpis. C. in kr. pristaniški admiralat v Pulju naznanja trgovski in obrtniski zbornici, da namerava razne provijantne predmete po kopčijskih običajih kupiti. Med predmeti, katere bo dobaviti, so tudi večje množine moke, graha, fižola, čebulje, svinске masti, krompirja, kisa, vina i. dr. Producenti občine, kmetijska društva in enaki se bodo v prvi vrsti vpoštevali in so od položitve gotove varščine oproščeni. Producenti pa morajo predložiti izpričevala, da so producenti in da sami producirajo ponudeno množino. Ponudbe je najkasneje do 30. novembra vložiti pri c. in kr. pristaniškem admiralatu v Pulju. En iztis dobavnega razpisa, obsegajoč predmete in množine, ki jih bo dobaviti ter ponudbene pogoje je v pisarni trgovske in obrtniske zbornice v Ljubljani na vpogled.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča

Vydrovo žitno kavo.

Juhni pridatek znamka «Vydra».

Juhne konserve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specijalita: «Dessert délicat» in masleni oblati).

Šumeči limonadni bomboni «Ambo».

Dišava za pecivo «Buhtin».

NAPRAVITE POSKUS!

Kolekcijska vseh teh izdelkov 3 K 20 vin. in poština. 161—7

Loterijska srečka dne 5. novembra t. l.

Gradec: 7 58 25 93 42

Stanovanje

v I- nadstropju s tremi sobami, kuhinjo, drvarnico, nekoliko vrta za zelenjad, z vodo v hiši in kletjo, se pod ugodnimi pogoji odda s 1. svečanom 1906.

Več pove Viktor Omersa v Kranju. 127—1

Kmetško posestvo

v Irči vasi blizu Novega mesta se proda. Posestvo, romantično nad Krko in gozdom ležeče, sestoji iz hiše z gospodarskim poslopjem, lepega velikega sadnega vrta, njive in travnika. Cena nizka, pogoji ugodni.

128—1

Več pove g. Janez Matoh, gostilničar in posestnik na Drski, p. Novomesto.

Književnost.

Koledar družbe sv. Mohorja za 1. 1906.

Vsebina: A. Rodopis cesarske rodbine. — Koledar za navadno leto 1906 (3—15). — Najvažnejše poštne določbe. — Lestvica za koleke in razkaz za obresti. — Imenik vseh č. udov družbe sv. Mohorja l. 1905 (17—140). — Glasnik družbe sv. Mohorja. — Družbe sv. Mohorja postave in vodila opravnega reda. — Naš in tuji denar. — Šejmi. — Kratak nauk o občni pridobitini (M—; 148—156). Ta pregledno pisan članek dojde dobro vsem onim Mohorjanom, ki imajo opraviti z občno pridobitino. — Ugajala bosta tudi Mali vedež (pisal Fr. Podbor; 156—160) in pod zaglavjem Za smeh in kratak čas (160) zbrane kratkočasnice. — B. Juri baron Vega (življenjepis; prof. M. Pirnat). To je danes najpopolnejši životopis slavnega junaka in učerjaka Vege v slovenskem jeziku. Pridejanih je životopisu šest slik (Vegov kip in realki v Idriji; Moravče; Vegov rojstni dom s cerkvico sv. Križa; Vega; Vegov grb; Zajčev osnutek Vegovega spomenika za Ljubljano; ena zemljepisna skica in nemške pokrajine, kjer se je bojeval Vega). Večina omenjenih slik je pač premajhnih; tudi niso po našem mnenju prav razvrščene. Obe hibi sta v veliko kvar spisu. — Jako lične so Ksaverja Meska pesmi: Zari zapad...; Pesem, Sreča in Najboljše srce. — Zanimiv in poučen je J. Volca spis Beseda o knjigah in knjižnicah. — Dr. Jernej Glančnik (življenjepisna črtica; dr. Karel Verstovšek.) Životopis riše zaslužno delovanje bivšega mariborskega odvetnika Glančnika. — Komendant Valentin Šumaha. Neznani pisec popisuje življenje rodoljubnega koroskega duhovnika Šumaha. — Prijetno se čitata pesnici Fr. Neubauerja Božične pesmi in V zvoniku pritrkavajo. — Prijatelji krajsih pripovednih spisov bodo z veseljem posegli po črticah: Popotnik (Mesko), Jetničarjev Martinek (M. Levstik) in Gos sv. Martina (P. Gregorc). — Ugajala bosta životopisa Profesor Jakob Wang (Dr. Jan. Arnejc) in Mihael Ambrožič, prvi in največji čebelar na Gorenjskem (Fr. Jeglič). — Aleksandrija in Slovenci (P. Ben. Snaj). Pisatelj riše zgodovino Aleksandrije in življenje obširne slovenske kolonije v tem zanimivem obmorskem mestu. Spis pojasnjuje primerne slike. — Portarturški junaki (dr. Ant. Medved). Spis podaja zanimivo sliko portarturške trdnjave in žalostno usodo, ki je zadela njene neustrašene borilce. Žal, da je spis izšel brez slik. — Navedena vsebina kaže, da obsega letošnji koledar lepo število poučnih in zabavnih spisov. — Škoda le, da izhaja koledar v tako veliki, nepriročni obliki. Najprimernejša bi bila velika osmerka. Po našem mnenju naj bi se tiskal imenik družbinih udov v posebni brošurici, za katero bi zadostoval navaden papir. Družba naj bi v tem oziru posnemala Slovensko Matico, ki je dolga leta priobčevala imenik udov v letopisu, a je zadnje čase vendar izločila ta imenik in ga objavlja danes v posebni knjižici.

Tehniški slovar. Lani spomladi se je v «Slovenski Matici» ustanovil odsek za izdavanje «Nemško-slovenskega tehniškega slovarja». Izmed Matičinih odbornikov so poleg načelnika ravnatelja Šubica stopili v odsek: ravnatelj Senekovič in pa profesorji Bartel, dr. Hesič, Pletersnik. Zapisnikar je tajnik Lah. Odsek se je pomnožil s tehniški strokovnjaki. Pristopili so mu: stavbni svetnik

Klinar, nadinženir Sbrizaj, inženjeri: profesor Foerster, Prelovšek, Turk (ki je v novejšem času postal tudi Matičin odbornik) in Zajec, in g. pristav Skaberne. V odseku je zastopana tudi trgovska in obrtna zbornica po svojem tajniku dr. V. Murniku. Odsek je imel doslej pet sej, v katerih se je izvršilo že več pripravljalnih del. Odsek si je nabavil iz kredita, ki mu ga je dovolila «Slovenska Matica», več vnanjih slovarjev kot vzorce za delo. Strokovnjaki ekscerpirajo Wolf-Pletersnikov slovar. To delo neki dobro napreduje in utegne biti do prihodnjega poletja gotovo. Podjetje krepko podpirajo tehniški dijaški klubi v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Za podjetje se zanima tudi občinstvo sicer. Po navodilu, kako nabirati pojme tehniške vsebine (dobiva se v društveni pisarni «Slovenske Matice», je dokaj vprašan. Več gradiva so že poslali ali pa dali na razpolaganje gg. učitelj Bezljaj in dvorni kaplan Steska v Ljubljani, poštni oficijal Wisjan v Trstu, slovenski tehnik v Pragi po stud. inž. I. Rusu, pravnik I. Modic na Dunaju i. dr. Odsek jim izreka za to prijaznost in za marljivi trud pristrčno zahvalo in izraža toplo željo, da bi našli obilo posnemalcev. Slovenske tvrdke tehniške smeri se uljudno naprošajo, da bi dale odseku svoje kataloge na razpolaganje. Hvalno je tudi omeniti krepke podpore «Društva českých architektov in inženýrjev» in pa «Spolka českých železniških uradníků» v Pragi, ki sta odseku s svojimi strokovnimi publikacijami na uslugo.

Izšla je burka v dveh dejanjih «Trije tički» ter da se dobiva po 50 stot. po, pošti 10 stot. več, pri pisatelju Jaki Štoka, v Trstu (Narodni dom) ter v knjigarnah gg. Andreja Gabrščka v Gorici, L. Schwentnerja v Ljubljani in L. Hartmana v Zagrebu.

Čevlarskega pomočnika

sprejme takoj 194-1

Andrej Riblič, čevlarski mojster.
Stražišče pri Kranju.

Dva spretna

mizarskega pomočnika

pod ugodnimi pogoji za takojšen vstop išče

Jernej Sitar

195-1

mizarski mojster na Drski p. Novomesto.

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — **Votnja preko oceana traja samo 7 dni.** Potniki odhajajo v **ponedeljek, torek in četrtek** vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie **Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.**

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati ved v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

Zahtevajte le izvršne savoje s imenom «KATHEINER».

V pojasnilo.

V 44. številki „Gorenjca“ z dne 4. t. m. se nahaja med novicami z Dolenjskega notica, v kateri je rečeno: „Mleko hoče podražiti, kakor se od več strani čuje, g. vodja kmetijske sole na Gemu, oziroma ta gospod baje pridno agituje za podraženje istega.“ Na to notico oglašam se takole: Vsaka mlekarica, katera nosi mleko v Novomestu, in sem jaz ž njo le eno besedo o mleku sploh govoril. dobi od mene 50 kron izplačanih.

R. Dolenc

vodja dež. kmet. šole na Grmu pri Novem mestu.

196-1

Kdor hoče dobre

dežnike

ne tovarniške, ampak skofjeloškega izdelka, ročno delo iz močnega in trpežnega blaga (skofjeloški dežniki slove že od nekdaj, da so silno trpežni), pri meni jih dobi po nizki ceni. — Sprejemam tudi popravila.

Pavel Bizjak, Kranj št. 102

188-3

nasproti «Golarja».

Izvrstna prilika potovanja v

Ameriko je danes čez Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg. 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

Seydlin

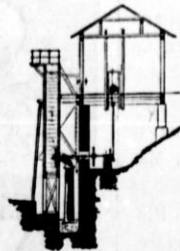

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika Kranju.

Najcenejša in največja domača
eksportna tvrdka.

G. Tönnies

104-75

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v **Ljubljani** priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-57

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

eniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfi-
nejših natančnih **švicarskih ur**, kakor
najbolj slovečih znamk Šafhausen, O-
mega, Roskopf, Urania i. t. d.

St. 502. Nikelnasta anker-
remontoar-Roskopf, trpežno
kolesje, gl. 2 45, enaka iz
pravega srebra gl. 3 95,
ista z dvojnatin tršim sre-
brnim močnim pokrovom
gl. 6 50 in naprej.

**Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-
ki, verižice, uhani, prstani, obeski**
i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih
cenah. — **Dokaz, da je moje blago**
zares fino in ceno, je to, da ga raz-
pošiljam po celem svetu in imam od-
jemalce tudi urarje in zlatarje glav-
nih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštne
prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

St. 505. Prava srebrna cilin-
der-remontoar, trpežno ko-
lesje in močni pokrovi, gl.
4 85, ista z dobrim anker-
kolesjem gl. 5 95 in naprej.

114-18

9 191

Trgovina z železnino in špeci-
rijskim blagom

„MERKUR“
Peter Majdič
v Kranju

Zaloga najtrpežnejših
voznih plah in pokrival Prodaja tomaževe žindre.
za komate.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev
trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni
trg;

Radovljici g. Oton Homann, glavna
trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilni-
čar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

79-26

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstranile
nine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka**
kakor tudi **zlata**, dalje **vrvavnice** in
obturatorji se izvršujejo po **najnovejših**
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in **cementu** kakor tudi vse **zobozdrav-**
niške operacije izvršuje tu **specijalist.**
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Josip Pogačnik
krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst **oblek za**
gospode, uradniških uni-
form, salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskega sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno mero se jamči. Specijalist
v izdelovanju frakov in salonskih oblek.
Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dež-**
niki in **solnčniki** najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 80-21

Dekle

z lepo pisavo se takoj sprejme v neko tukajšnje trgovino. 193-1

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca».

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da bi bil primoran zaradi prevelike hišne najemnine v sedanjih razmerah cene svojih izdelkov zdatno zvišati, s čemur bi bili moji odjemalci obteženi. Pomagati sem si mogel edino le s tem, da sem se preselil v hišo nakdanjega umetnega mizarja gospoda Ivana Pintarja, poleg stare znane mesarije po dom. «Kodelač» v Grabnu.

Nadejaje se, da me bode sl. občinstvo še nadalje z velecenjenimi naročili počastilo, posebno, ker bodem cene še znižal

beležim z odličnim spoštovanjem

Ivan Wohlgemuth

sedlar, pleskar in tapetnik v Kranju, Kokrško predmestje št. 7. 172-4

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega in črnega vina, domače rakije, brinovca in finega olja po primerno nizkih cenah.

IVAN PUJMAN

189-3

vinogradnik in trgovec, Vodnjan-Dignano Istra (c. kr. državne železnice).

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecialiteta:

103-71

valjični zastori (Rollbalken).

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1800 receptov za janje najokupripravljenejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-54

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetlinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-59

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-19

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

v Ljubljani.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med naravnimi, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh žlednih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospejujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo urzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meseanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 107, Slavonija. — Denar se 121-14

posilja naprej ali s poštnim povzetjem.

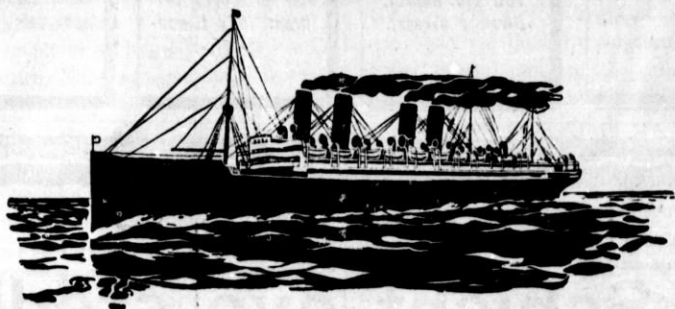
Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 steklenic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenic (4 ducati) 16 K, 60 steklenic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi v uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamočlosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bođenju, kataru in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v, 4 originalne steklenice 5 K 80 v, 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 104, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žal!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki

„Severnonemškega Lloyd“

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni. Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi našo društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdexona. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-

Berite.

Pozor.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarnarskih obratovisčih.
 Original Singer šivalni stroji so nepreosljivi glede trpežnosti in zmognosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje.
 Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izberi v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

7-22

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištvu vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeciialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špeciialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, priključno in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalniki, miza, sten-sko ogledalo.

184-23

Pohištvu iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

185-18

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovrna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)